

Ekonomika Slovenska a EÚ

Juraj Valachy

21. 4. 2026



TATRA BANKA

✕ Member of RBI Group

Blokáda Hormuzského prielivu

Dopad na komodity



Ropa a Hormuzský prieliv

Základné fakty o trhu s ropou

Ropovody: 40 miliónov barelov denne

- Nízka flexibilita zvýšiť kapacitu alebo zásobovať iné oblasti

More: 60 miliónov barelov denne

- Veľmi flexibilný: ide tam kde je treba
- cez Hormuzský prieliv: 20 mil. b/d
- 20 % celkovo, no 33 % námornej prepravy

Čo sa vyváža zo štátov Perzského zálivu

- 20 mil. b surovej ropy (70 % Ázia, Európa 20 %)
- 20 % svetového LNG z Kataru do Ázie, Európy
- Petrochemikálie
- Hliník (z SAE, Bahrajnu)

Čo môže pomôcť nahradiť 20 mil. b/d

Regionálne skratky

- Saudská ropovodná trasa Východ–Západ ~4 mil. b/d
- Saudský ropovod do Fujairahu ~0,5 mil. b/d

Globálne zdroje

- Vybrané zmiernenie sankcií voči Rusku ~0,5 mil. b/d
- Iné malé faktory v stovkách tisíc b/d

Strategické rezervy IEA

- Celkovo uvoľnili 400 mil. barelov, maximálne 1,3 mil. denne

Celkové možné nahradenie: max 7 mil. b/d

Chýbajúce množstvo: 13 mil. b/d



Citlivosť ropného trhu a rozsah potenciálneho šoku

Citlivosť rovnováhy na trhu

- **±200–300** tisíc barelov: význam pre analytikov a investorov
- **±1 milión** barelov: zvyčajne vyvoláva výrazné pohyby cien
- **±2–3 milióny** barelov: považované za historicky významné trhové udalosti

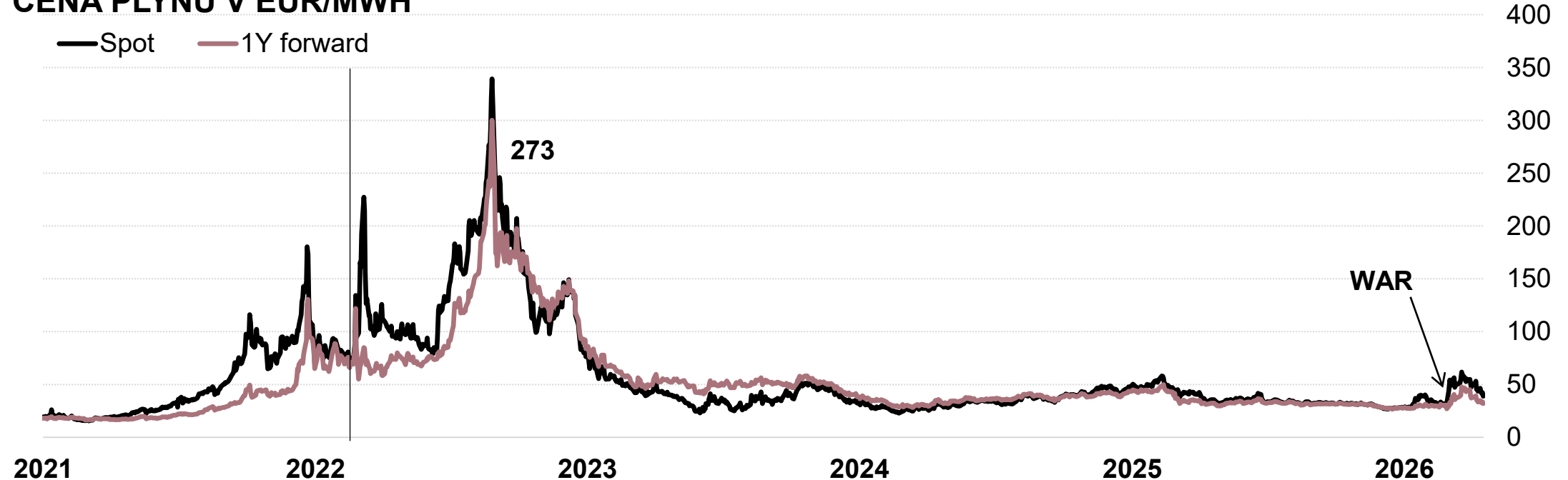
Historické okamihy

- **2008–2009**: Prebytok dodávok približne 2–2,5 milióna barelov – Brent klesol z 130 na 40 USD/barel
- **2020**: Krátkodobý kolaps o 20 miliónov barelov – Brent klesol z 60 na 20 USD/barel
- **2022**: Očakávaná výpadok 3 miliónov barelov z RU - Brent stúpol na 130 USD



V čom je situácia iná ako v roku 2022?

CENA PLYNU V EUR/MWH

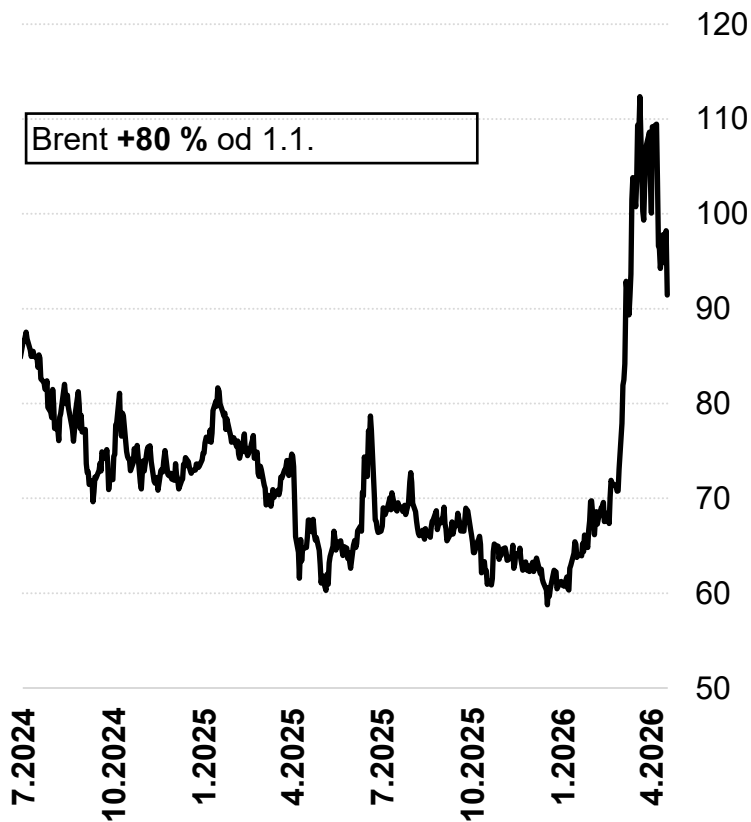


- Súčasný šok sa odohráva na nestresovom energetickom trhu
- Šok sa prevažne týka cien ropy a plynu a v menšej miere elektriny – čo je pre Európu veľmi dobré
- Finančné trhy vidia pravdepodobnosť skorého vyriešenia, na rozdiel od roku 2022, keď sa strata dodávok z Ruska považovala za trvalú.

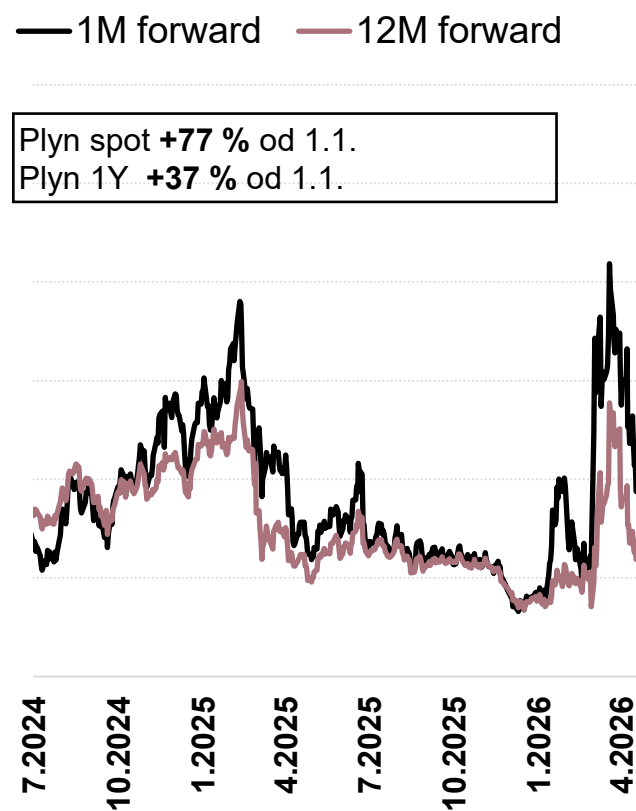


Aktuální vývoj cen energií

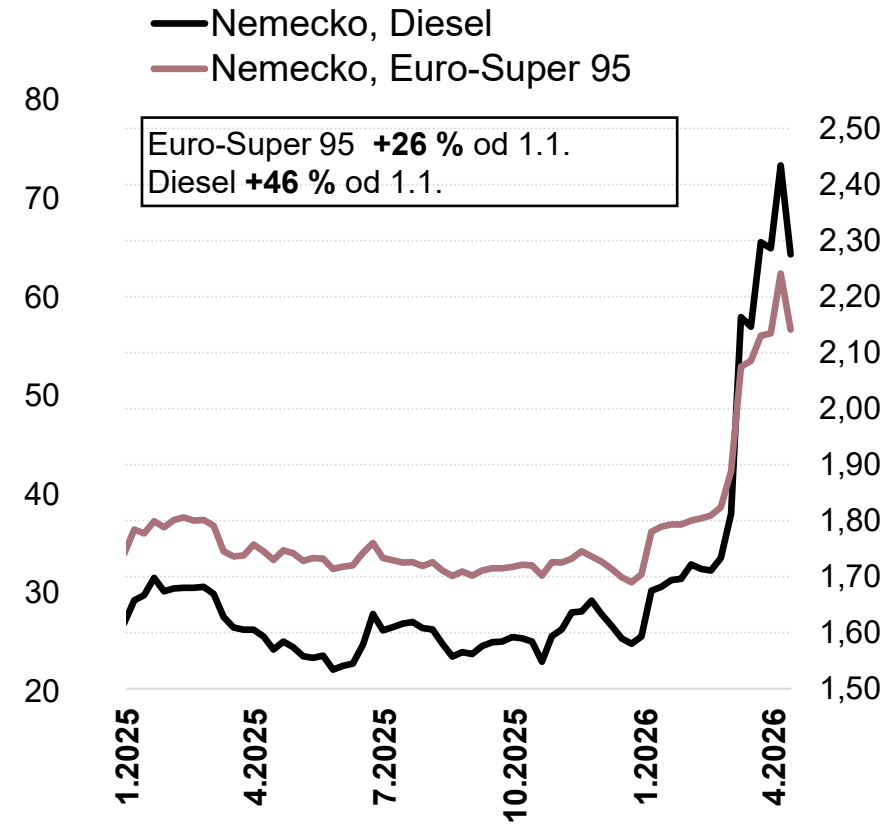
BRENT USD/B



PLYN, EUR/MWH



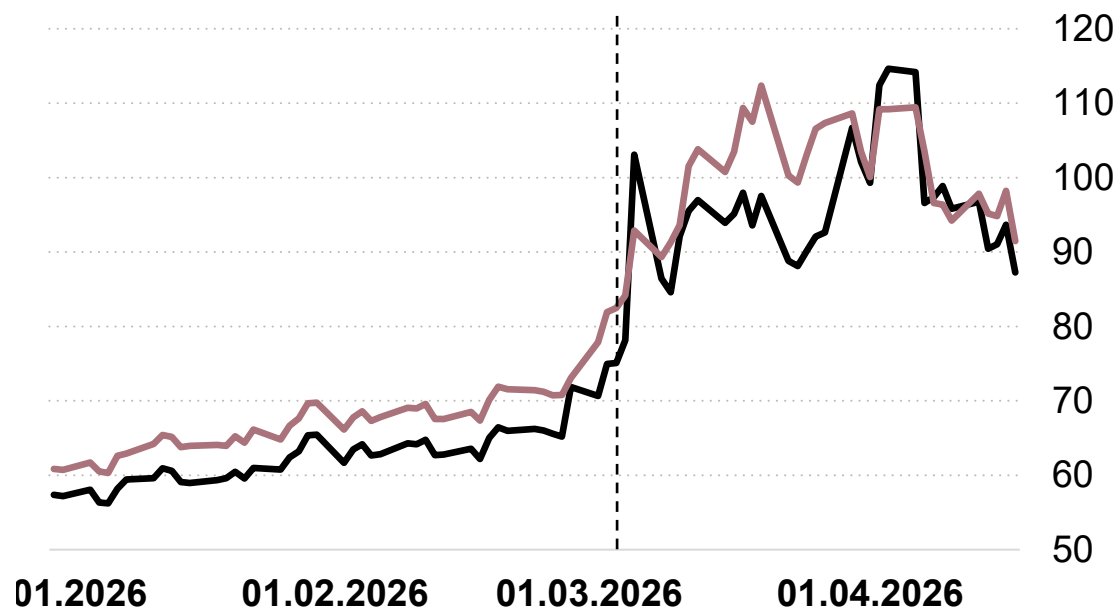
MOT. PALIVÁ, EUR/L



Ceny energií vo svete

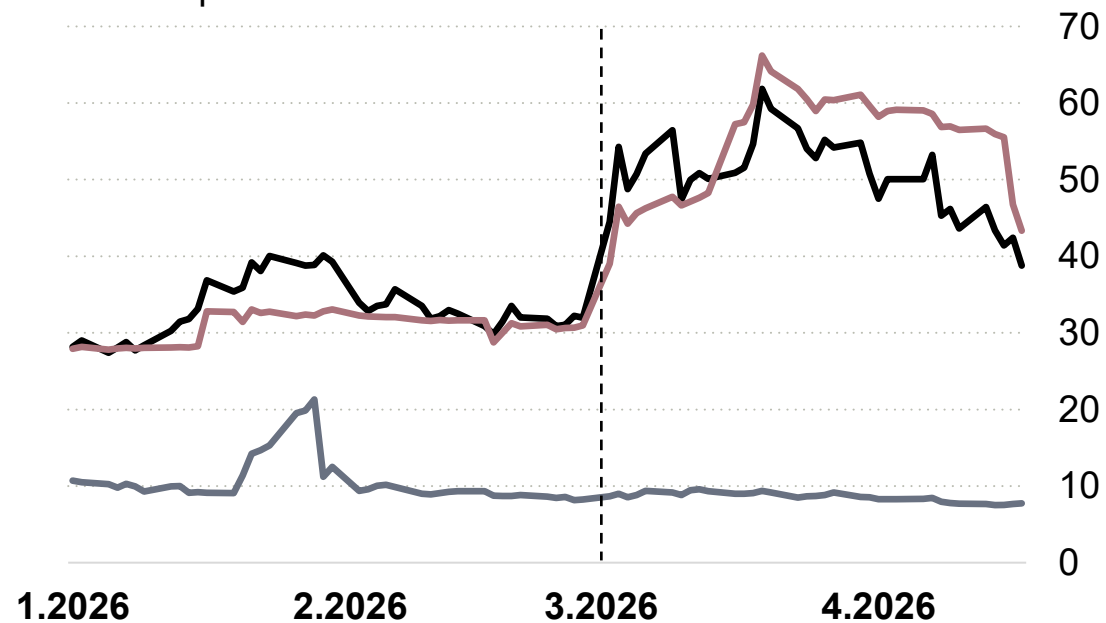
CENA ROPY, USD/B

—WTI —Brent



CENA LNG, EUR/MWH

—Európa —USA —Ázia



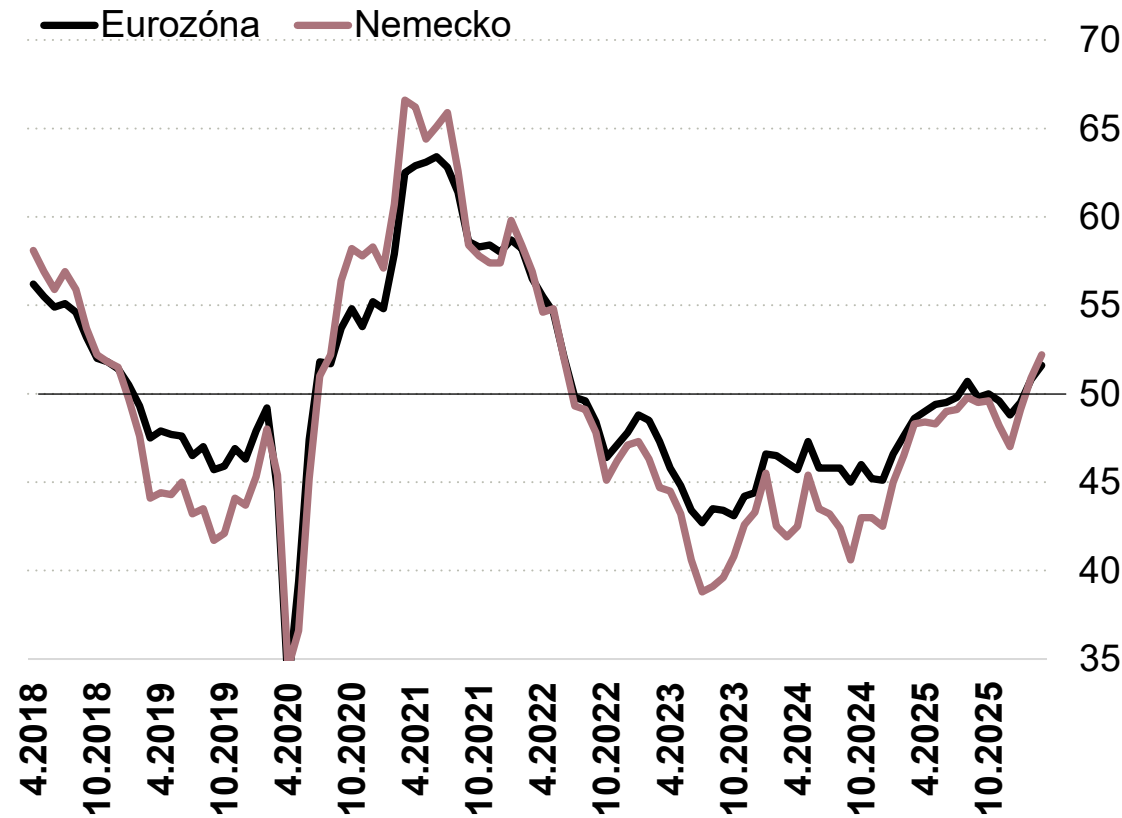
Dopad na ekonomiku Európy

Infláciu

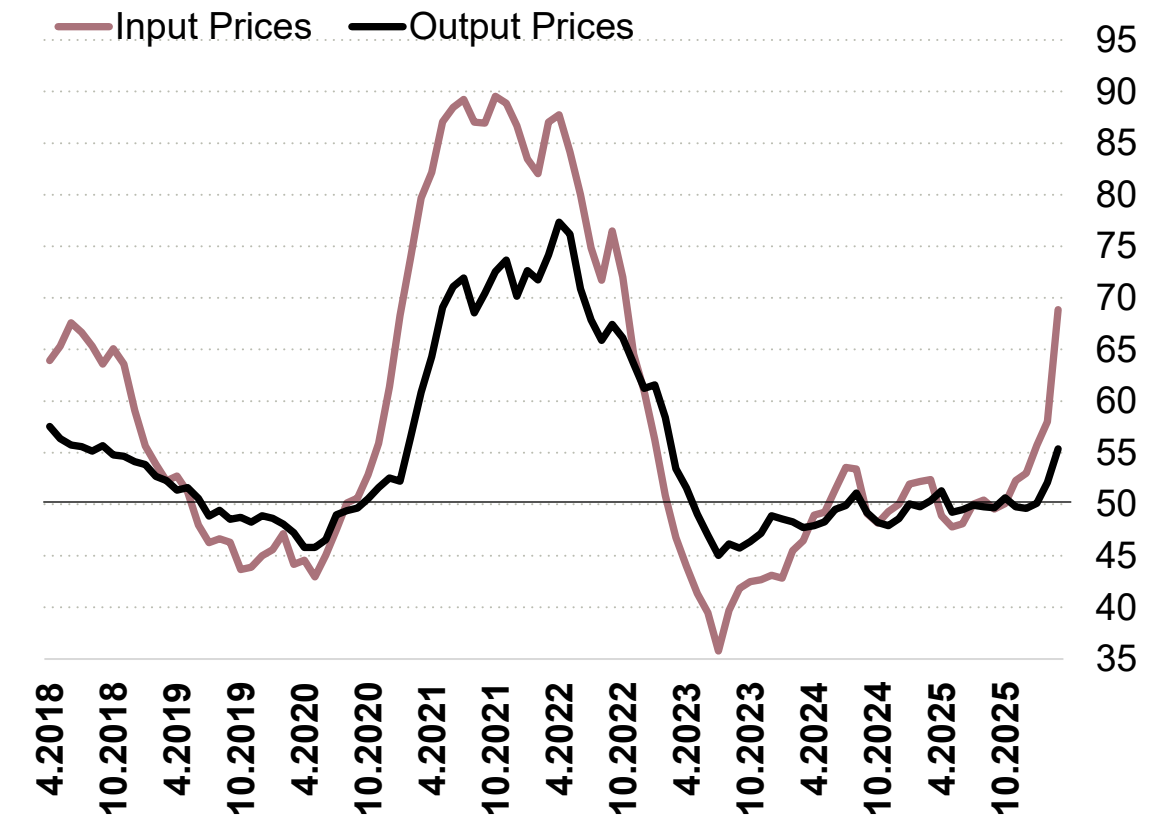


PMI hovoria o pokračovaní rastu výroby a aj cien

EUROZÓNA PMI V PRIEMYSLE

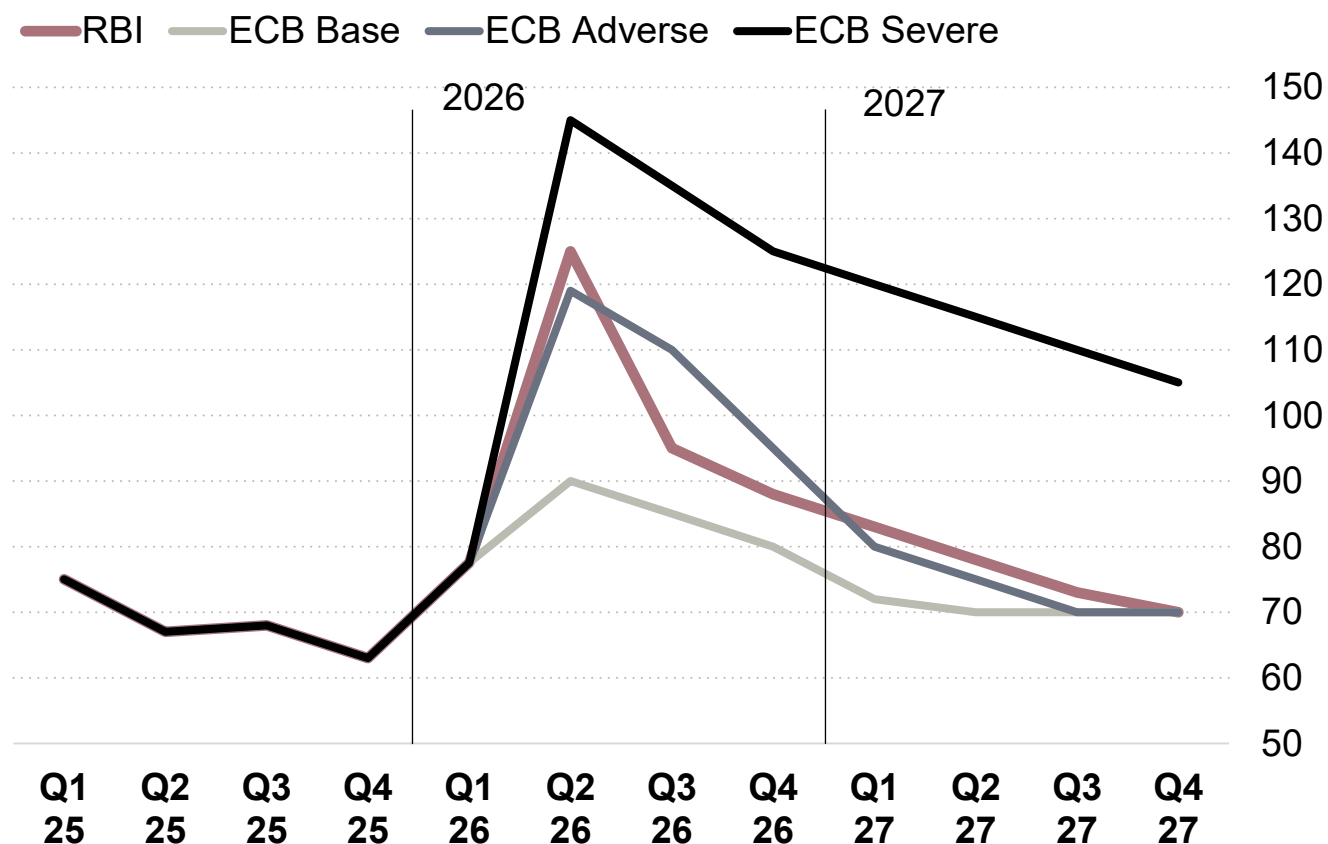


EUROZÓNA CENY VÝROBCOV



Scenáre pre ropu: Od rýchleho riešenia až po trvalý problém

BRENT V USD/BARREL



Čo je dôležité:

- Dĺžka uzavretia prielivu
- Miera zničenia ťažobných kapacít
- Nové podmienky plavby

Dopad na ekonomiku závisí od

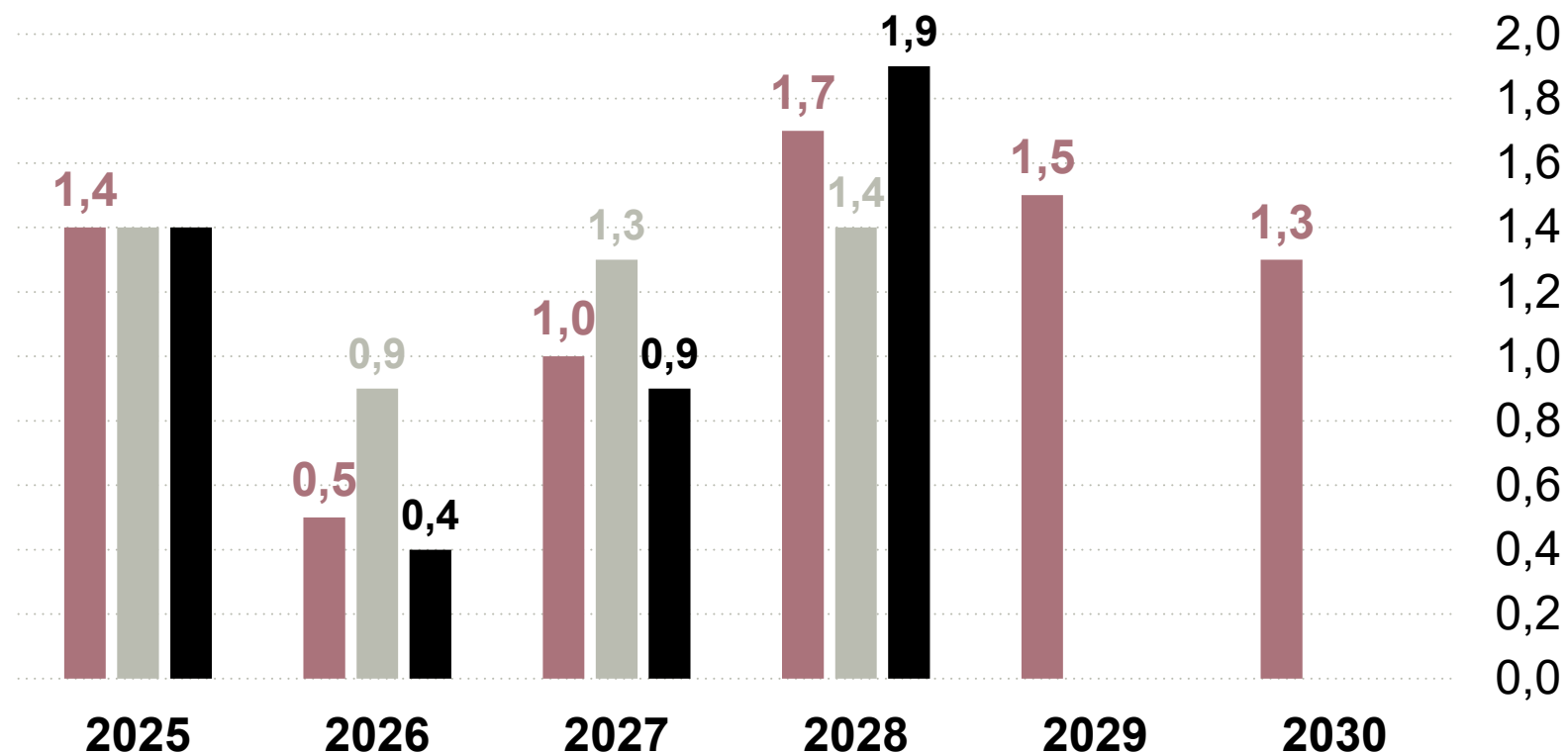
- Veľkosti cenového vrcholu
- Počtu dní ceny nad 90 USD
- Novej rovnovážnej ceny



Žiadna recesia v eurozóne

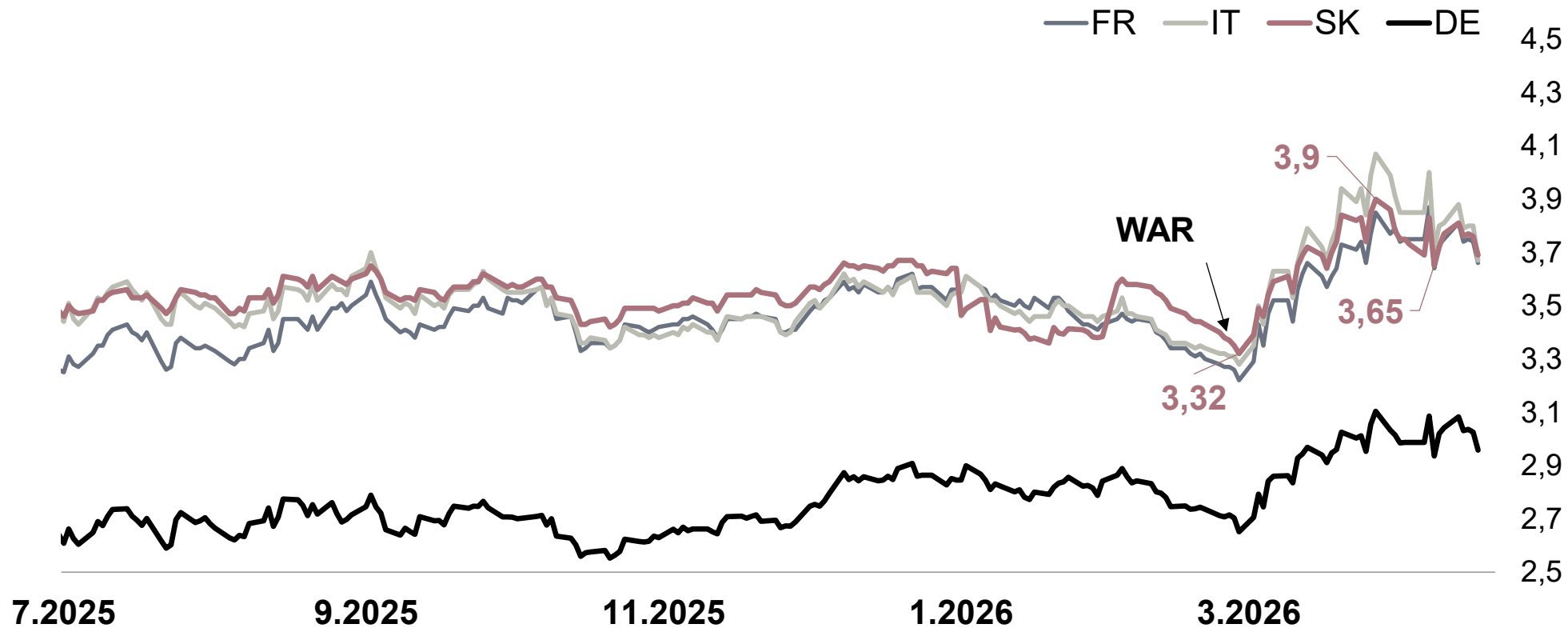
REÁLNY RAST HDP, V %

■ RBI ■ ECB (Základný) ■ ECB (Severe)



Čo robia výnosy počas ropného šoku?

VÝNOSY ŠT.DLHOPISOV 10-ROČNÝCH, V %

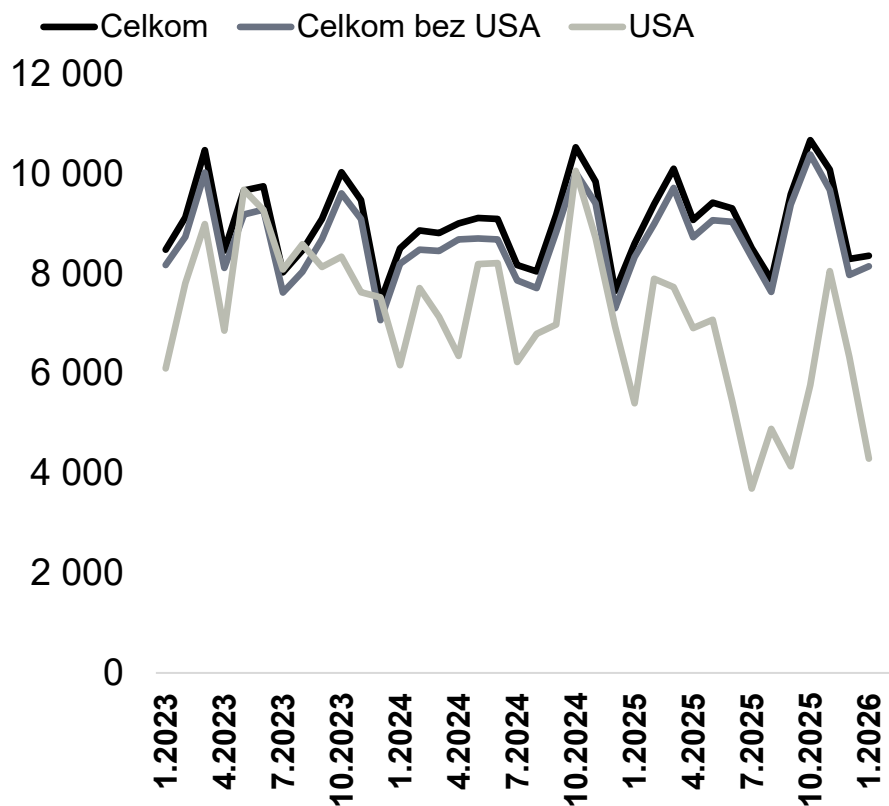


Rast ekonomiky Slovenska

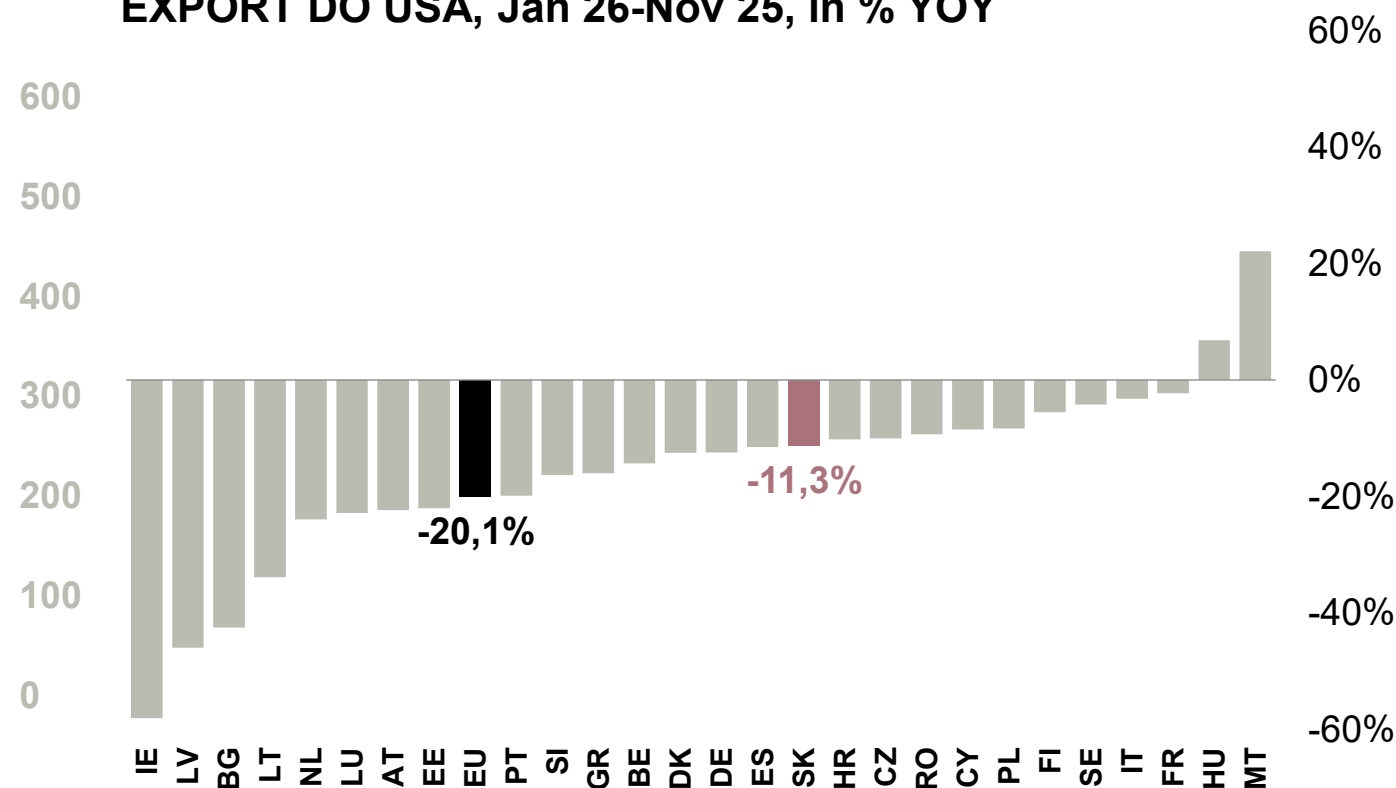


Aký je dopad ciel na export?

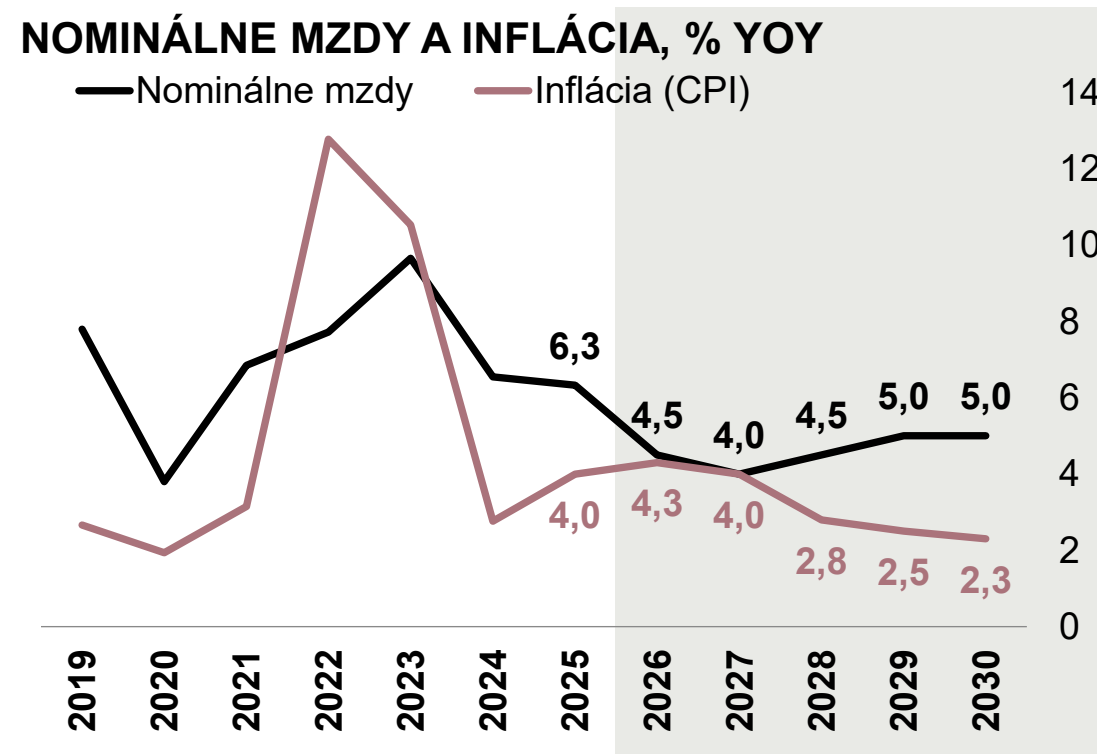
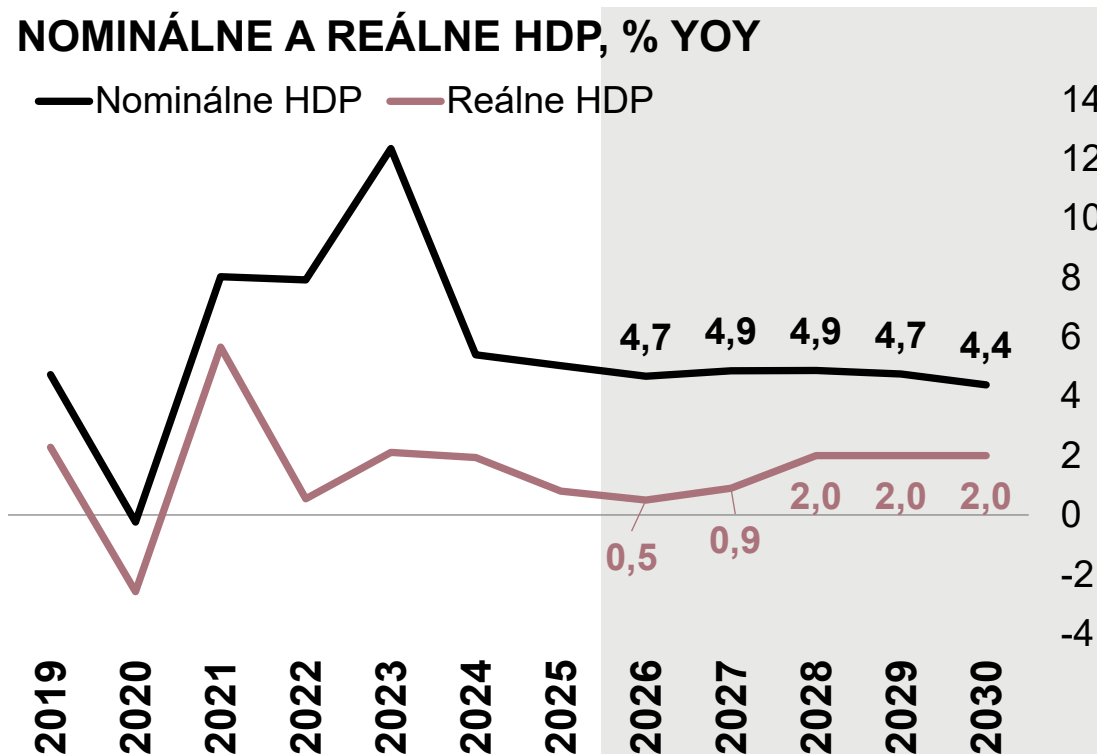
EXPORT ZO SLOVENSKA, MIL. EUR



EXPORT DO USA, Jan 26-Nov 25, in % YOY



SK: Nominálny rast stále OK, problém je inflácia



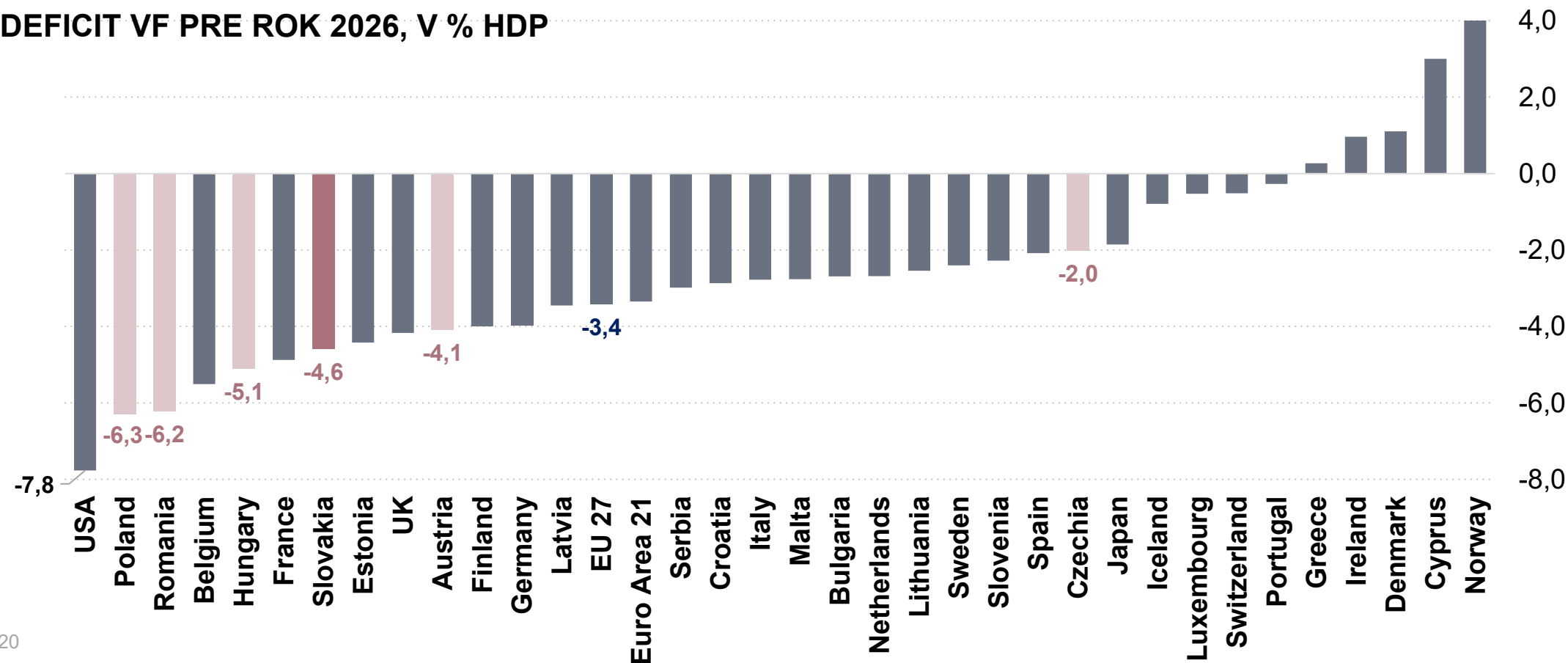
Verejné financie



Stav verejných financií v EÚ

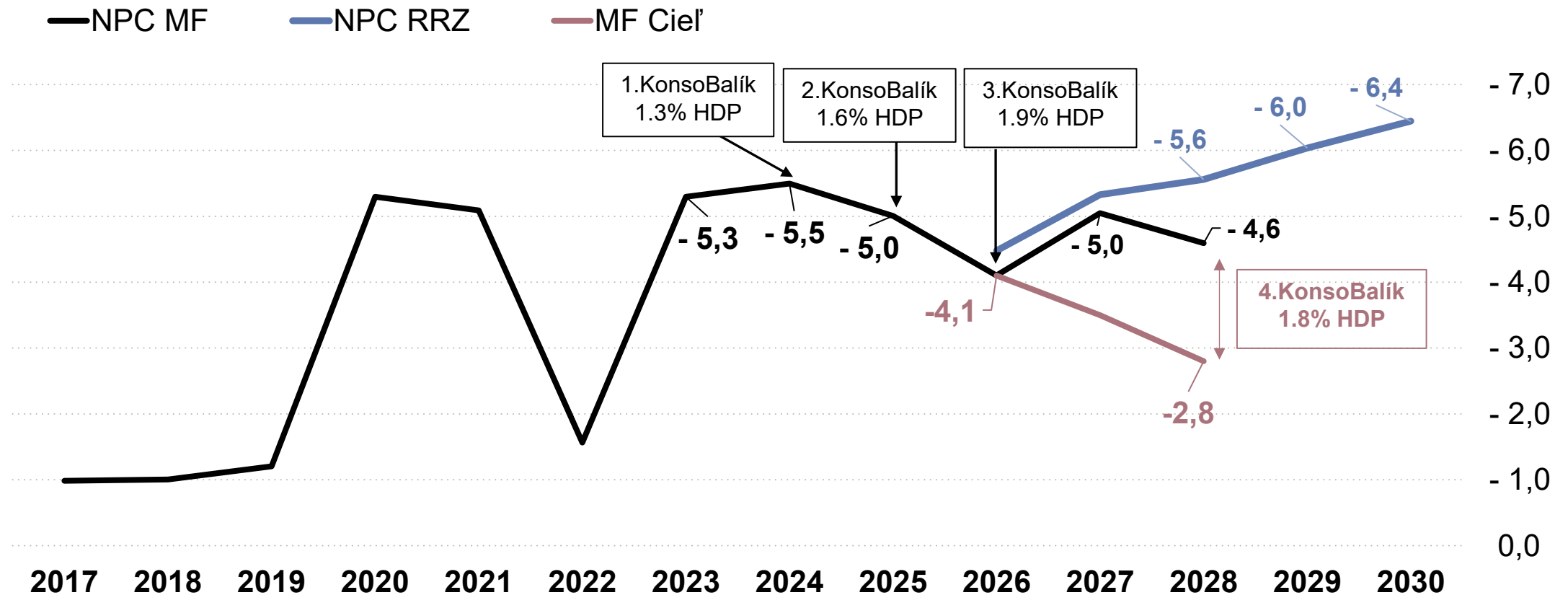
Porovnanie odhadov deficitov v EU (% HDP) za rok 2026 podľa EK

DEFICIT VF PRE ROK 2026, V % HDP



Konsolidačné balíky zatiaľ bez veľkého výsledku

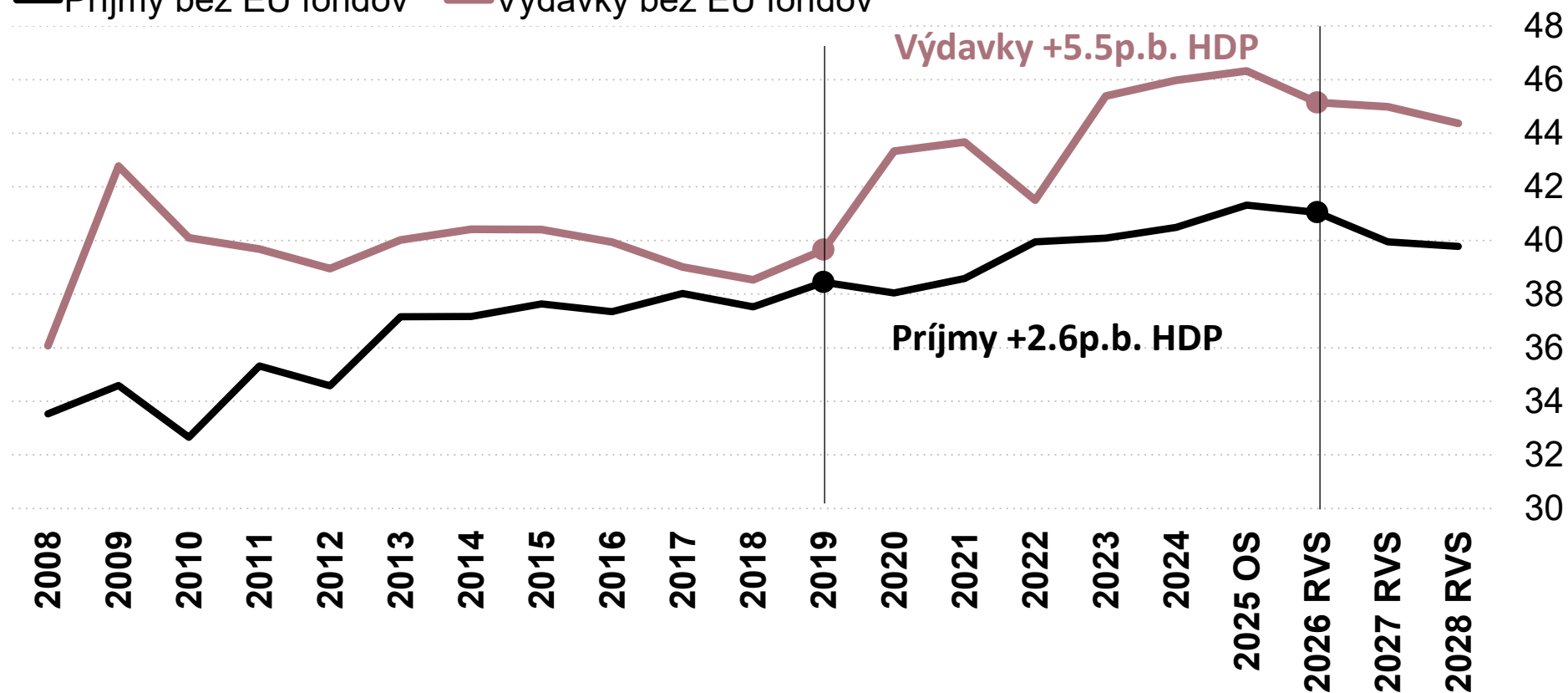
DEFICIT VEREJNÝCH FINANCIÍ, V % HDP



Problém sú stále výdavky

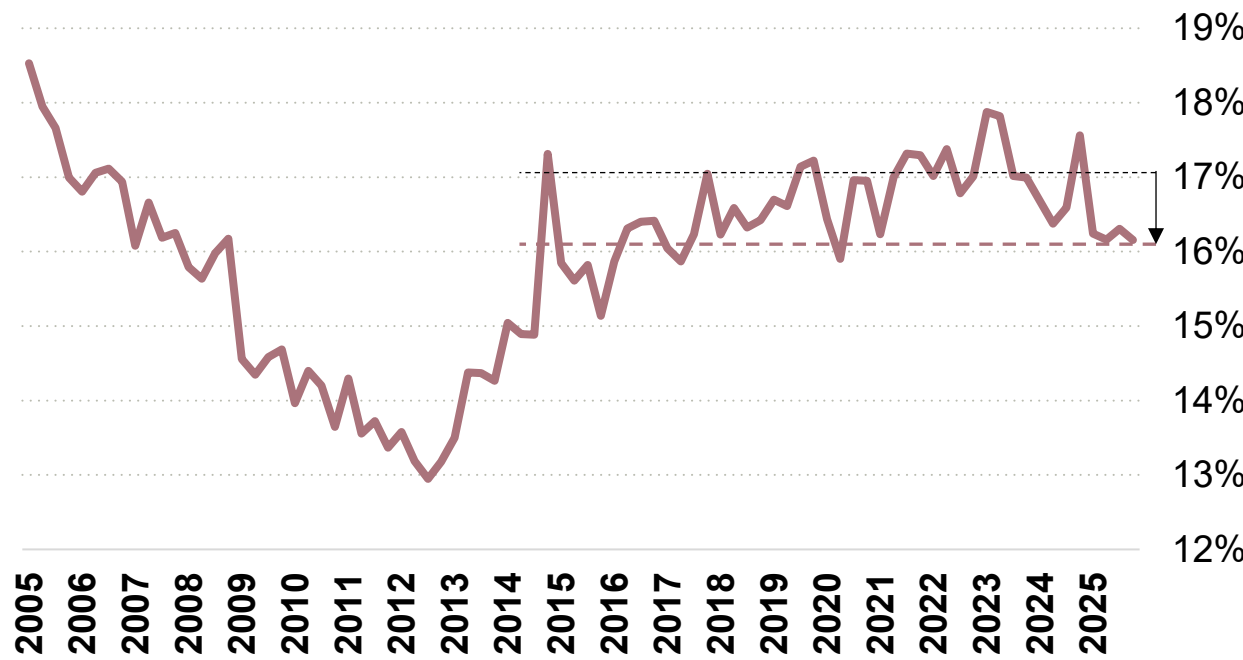
PRIJMY A VYDAVKY, % HDP

— Prijímy bez EU fondov — Výdavky bez EU fondov



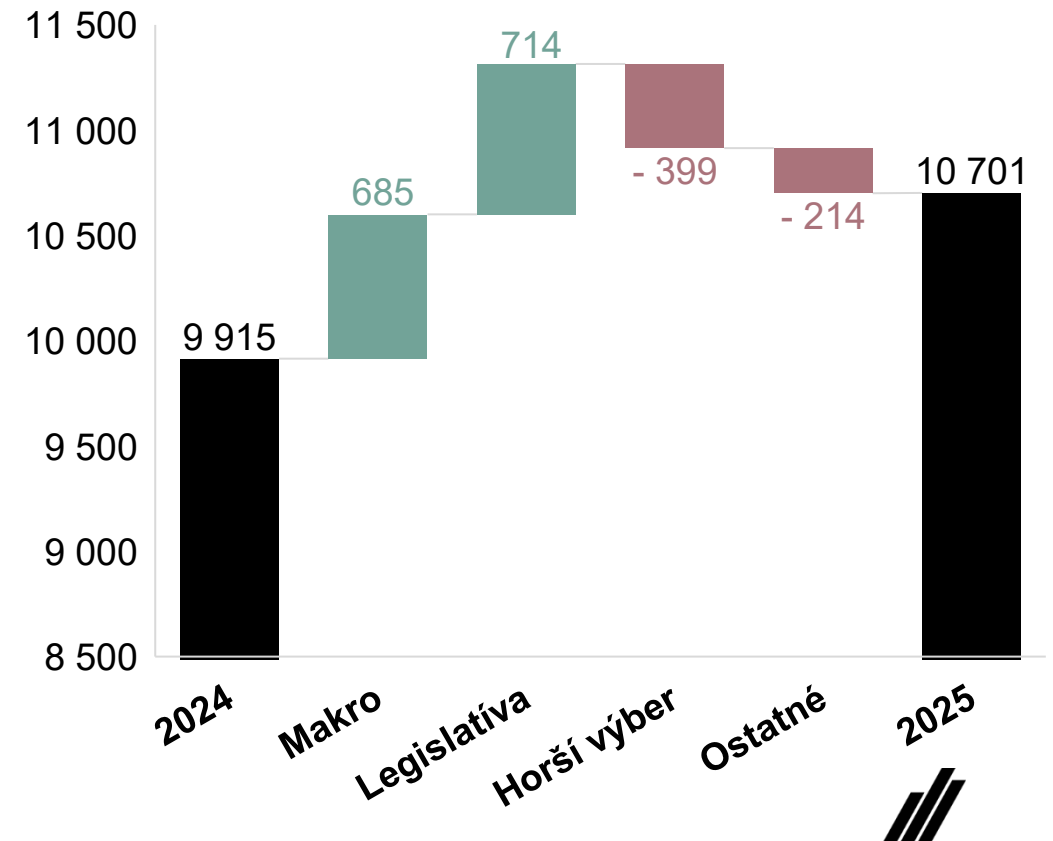
Vývoj daňovej medzery (úspešnosti výberu) DPH

EFEKTÍVNA DAŇOVÁ SADZBA, V %



Zníženie EDS o 1p.b. je -660 mil. EUR vo výbere DPH

VÝBER DPH, MIL. EUR



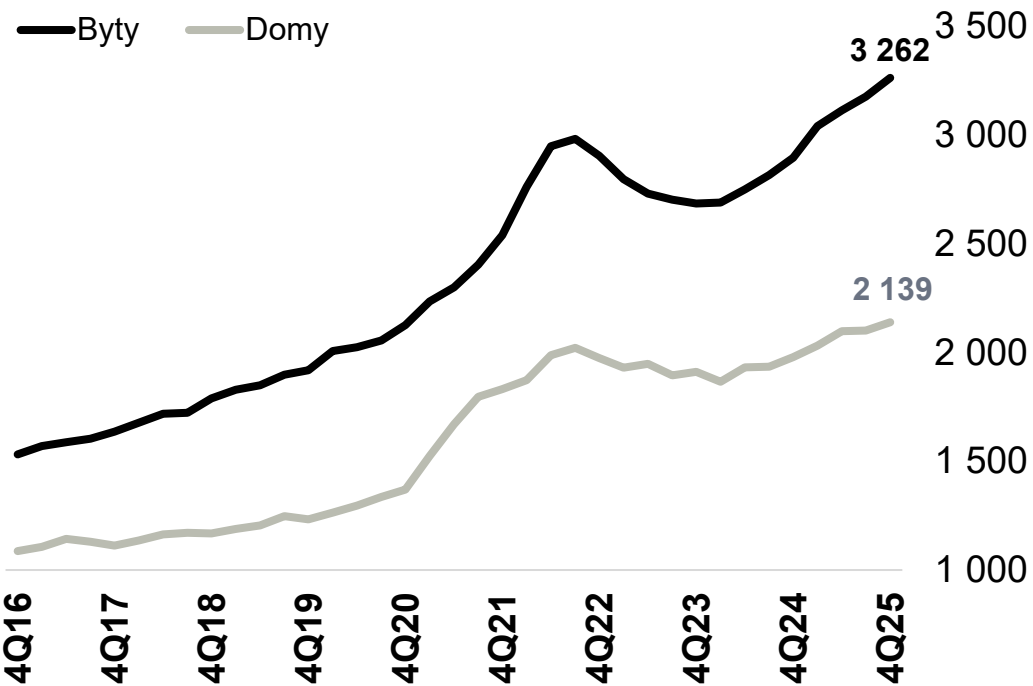
Nehnutel'nosti



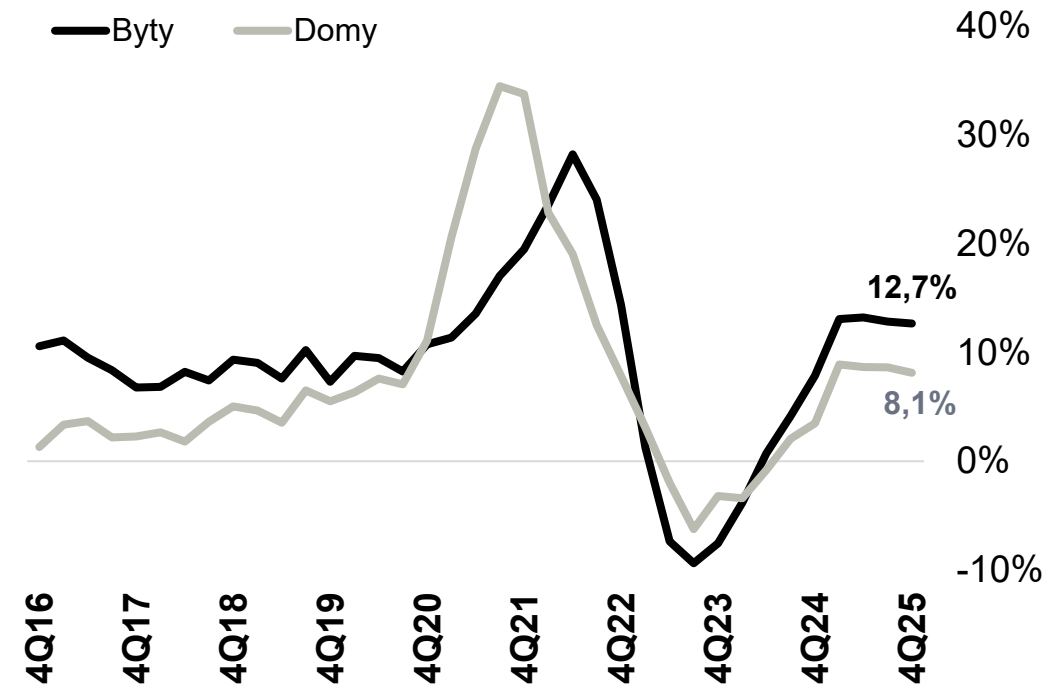
Nehnutel'nosti na Slovensku znova rastú

Dlhodobo kopírujú rast miezd

BYTY A DOMY, m²/€



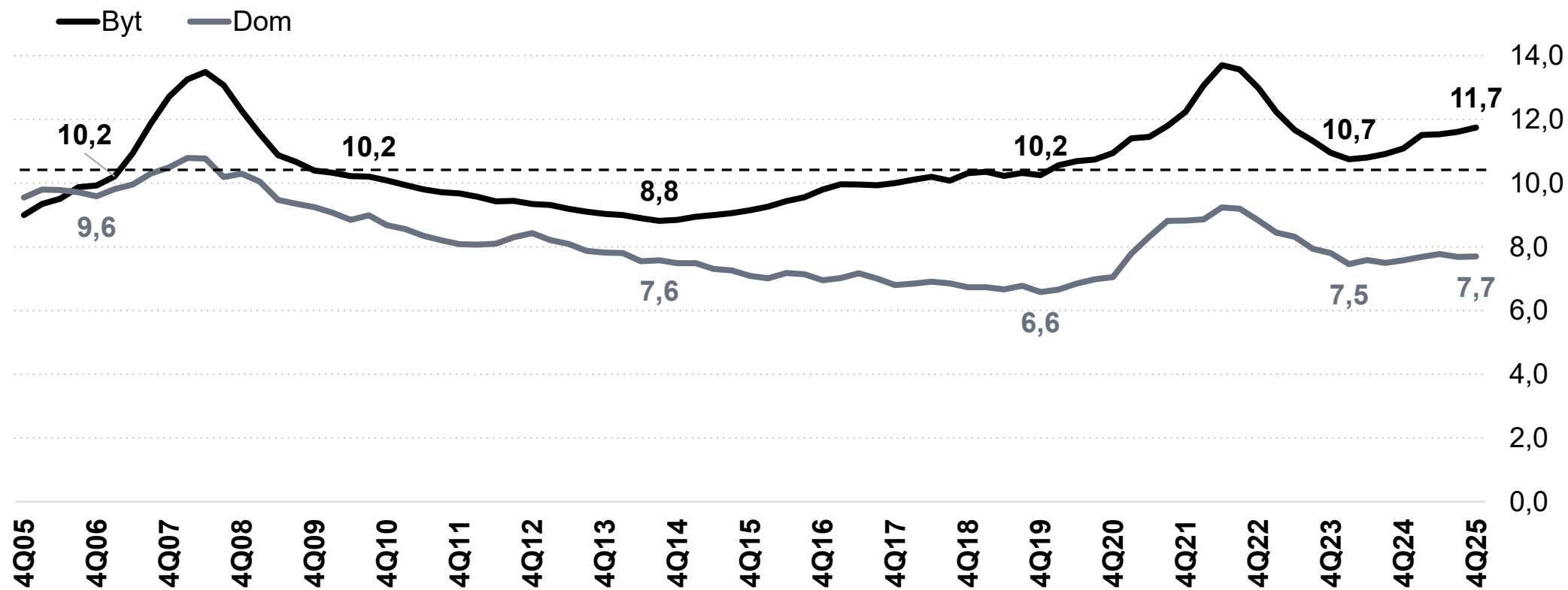
BYTY A DOMY, yoy, %



Dostupnosť podľa typov nehnuteľnosti

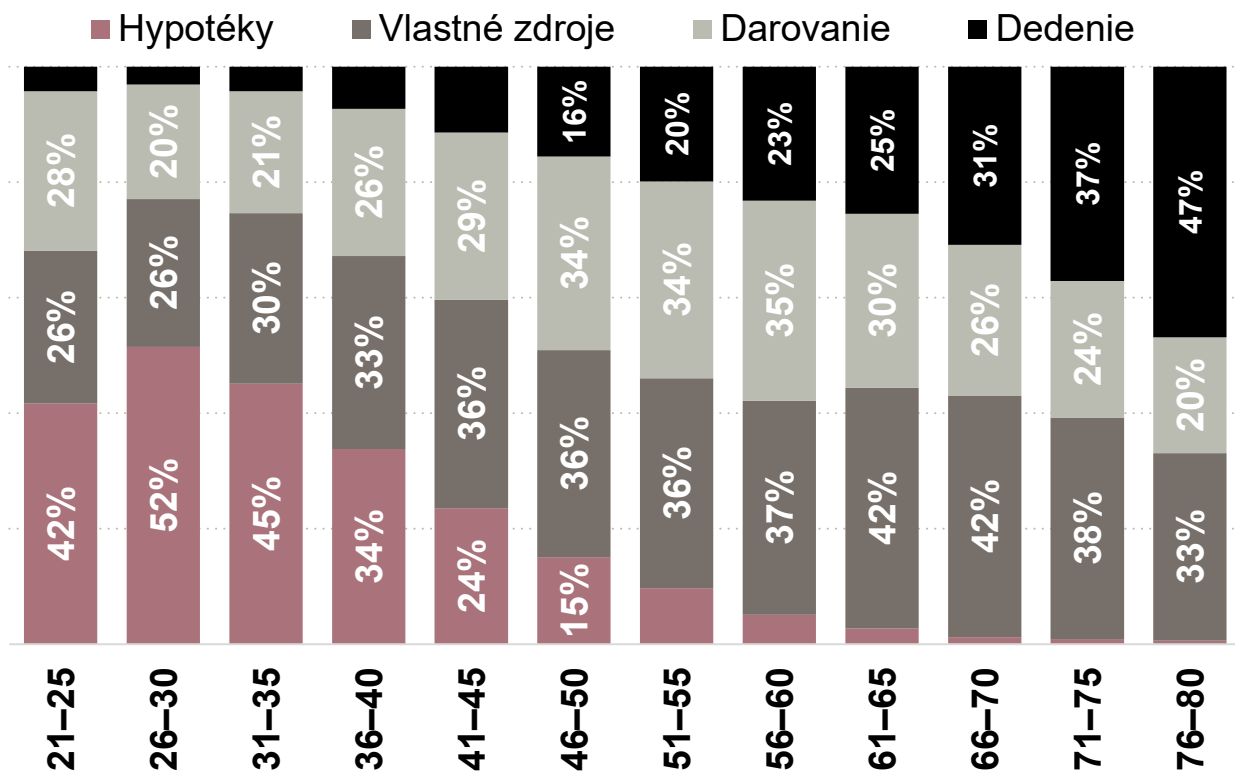
Dnes sme nad dlhodobým priemerom ceny bytu k platu, čo je 10.5 ročných plátov na 70m² byt

POČET ROČNÝCH MIEZD POTREBNÝCH NA KÚPU 70M² BYTU/DOMU

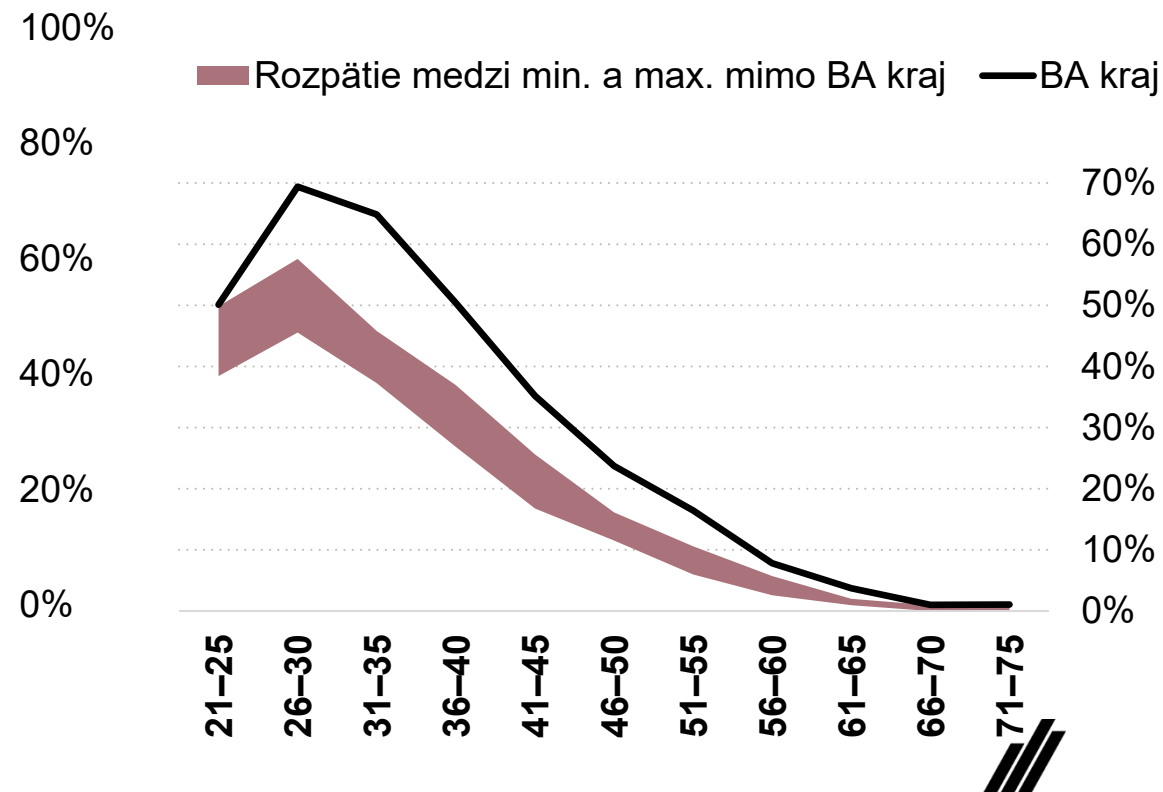


Ako sa nadobúdajú nehnuteľnosti?

SPÔSOBY NADOBÚDANIA NEHNUTEĽNOSTÍ



MIERA POUŽÍVANIA HYPOTÉKY PRI KÚPE BYTU PODĽA VEKU, 2024



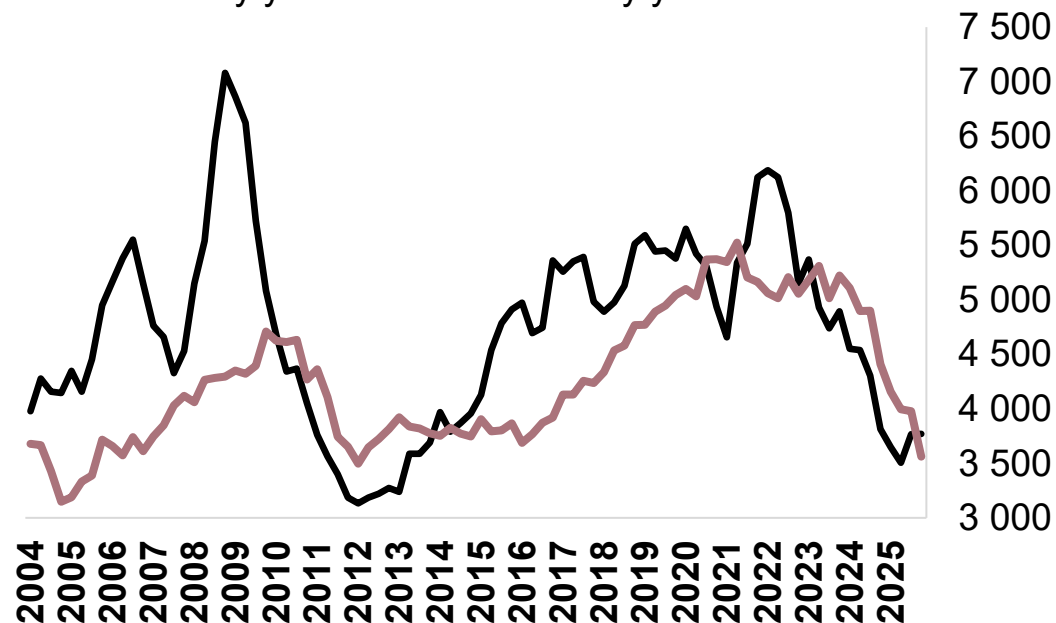
Výstavba bytov alarmujúco stagnuje

Málo sa dokončuje, málo sa začalo stavať (a málo sa aj povolilo)

VÝSTAVBA BYTOV, POČET ZA Q (1Y MA)

— Začaté byty

— Dokončené byty

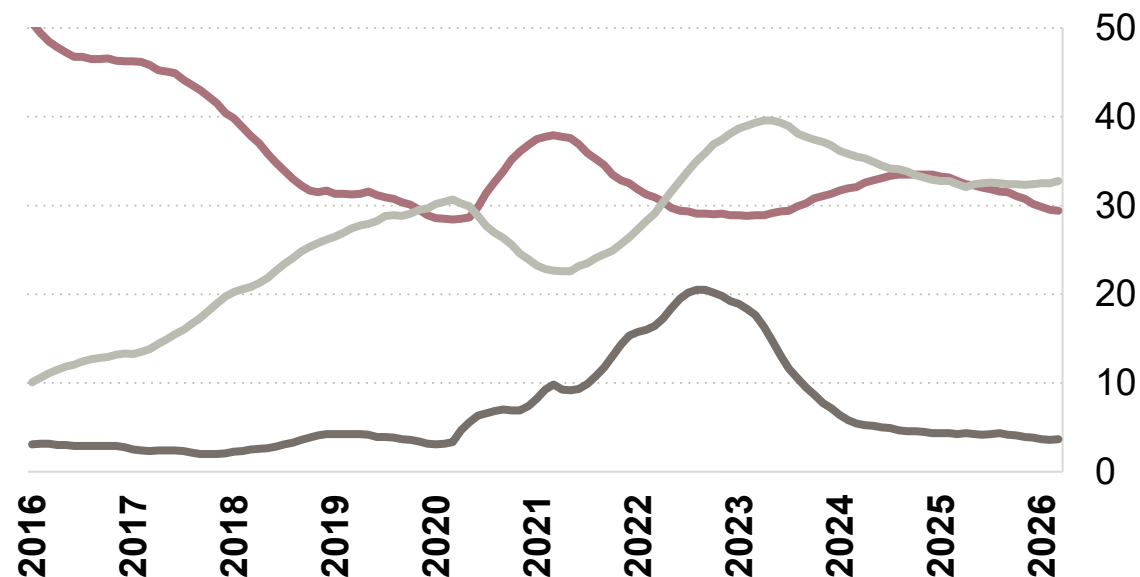


FAKTORY LIMITUJÚCE VÝSTAVBU, 1Y MA

— Nedostatočný dopyt

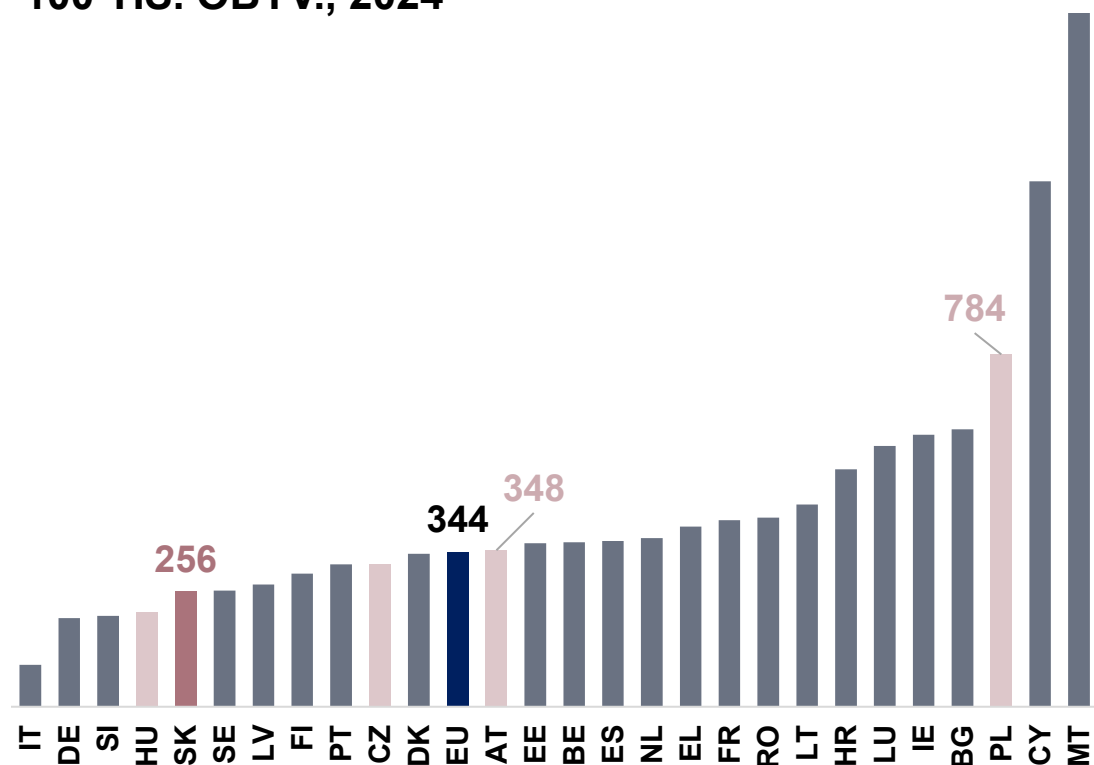
— Nedostatok pracovníkov

— Nedostatok materiálu

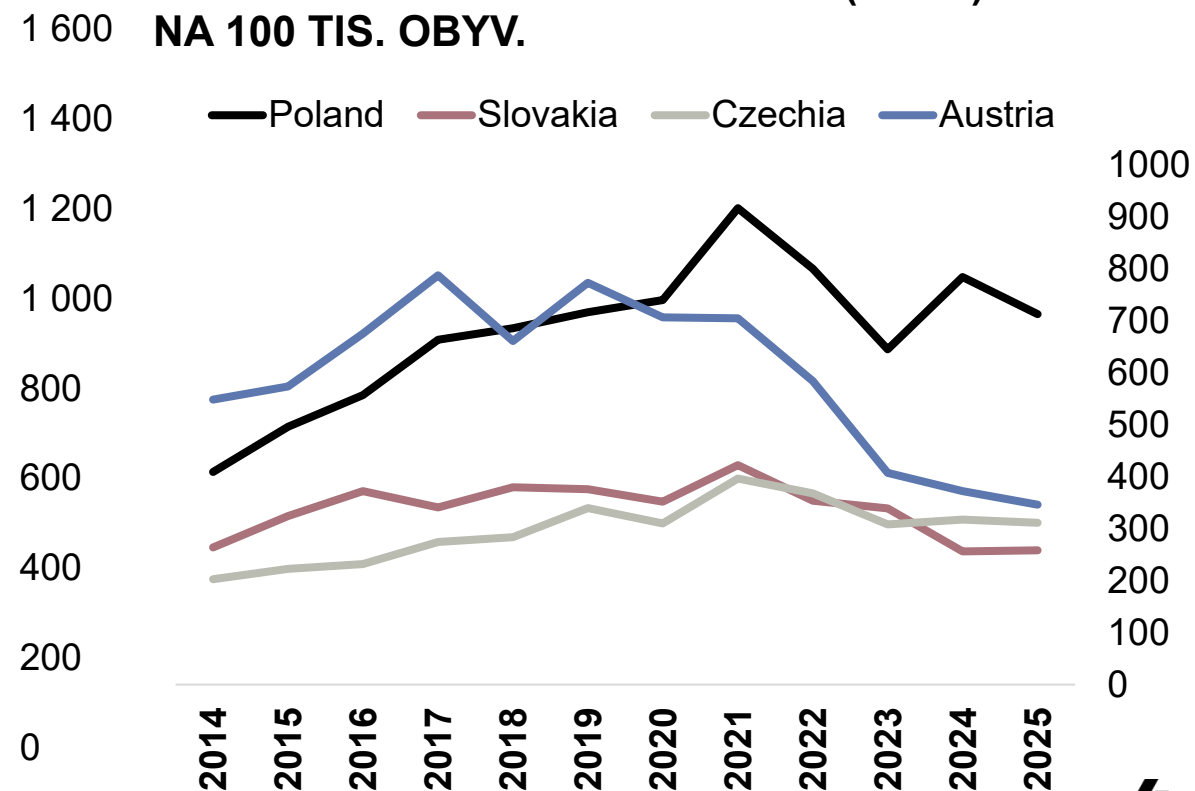


Výstavba bytov v medzinárodnom porovnaní

POČET STAVEBNÝCH POVOLENÍ (BYTY) NA 100 TIS. OBYV., 2024

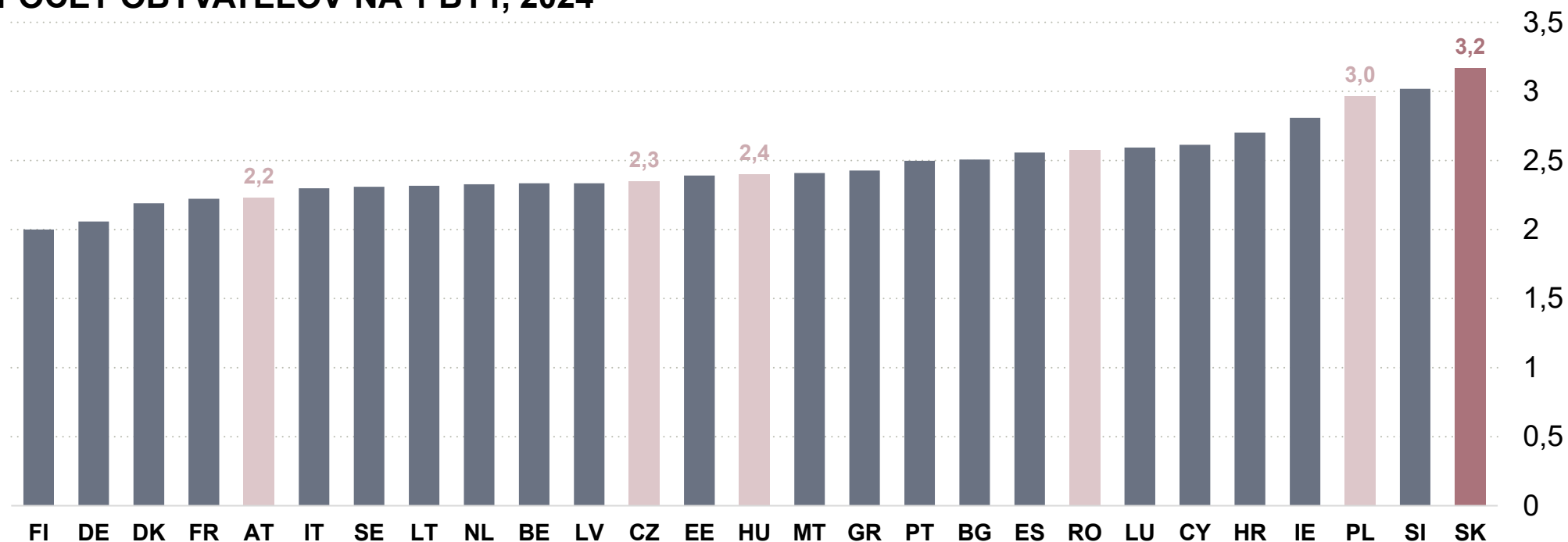


POČET STAVEBNÝCH POVOLENÍ (BYTY) NA 100 TIS. OBYV.



Porovnanie počtu bytov a ľudí v jednom byte

POČET OBYVATEĽOV NA 1 BYT, 2024



Dosiahnutie EU priemeru v počte bytov na obyvateľa (2,5)
by znamenalo postaviť 460 tisíc bytov



Ako sa pozerat' na dostupnosť bývania

Cena výstavby

- Pozemok
- Dĺžka schvaľovacieho konania
- Materiál + Práca + Marža stavebnej firmy

DPH 5 vs 23 %

Motivácia na efektívne využívanie existujúcich bytov

- Daň z nehnuteľností
- Ťažko niečo presadiť

Byt ako investícia

- Stále je považovaný za náhradu akciových investícií
- Je po nich stále veľký dopyt a vzhľadom na vývoj v ostatných 20 rokoch to iné ani nebude



Ďakujem za pozornosť

